

for hyppigt, men i særligen dertil ligesom bestemte Anliggender, saaledes turde det neppe være at anbefale under Forhold som de, der i den senere Tid bestaae i vort Fædreland, under Forvillinger, der gjøre det vanskeligt i mange Maader at klare den rette Stilling imellem Rigsdagen og Ministeriet, at tage Initiativet i denne Sag, der dog, efter hvad jeg fortælligen har berørt, maa erkendes at være af secundair og underordnet Bigtighed, og om hvilken det derhos allerede længe kan ansees for fuldstændigen constateret, at dens Gjennemførelse vil føre til Anvendelsen af et af de constitutionelle Midler, om hvilke jeg tillader mig at mene, at de maae være tilstede i ethvert Riges Forsatning, men at de egentligen ere tilstede der, for aldrig at bruges. Det forekommer mig nemlig, at ligesom der ikke kan være Tvivl om, at Regjeringen maa være berettiget til at hævde Hans Majestæts Veto ligeoverfor Rigsdagen, saaledes bør Sligt dog egentligen i det praktiske Liv allerhøjest aldeles ikke komme til Anvendelse, saa det, naar nogenlunde Sagerne bevare deres ordentlige Gang, altid vil undgaaes at komme til et saadant Punkt. Og ialtsald forekommer det mig, at, hvis det kommer til et saadant Punkt, skal det være i et Spørgsmaal af første Rang, i et Spørgsmaal, der aldeles ikke kan omgaaes eller kan taale Udsættelse, og i et Spørgsmaal, som kommer paa nogen Maade fra den anden Side, hvor der fra Regjeringens Side er hidbragt Forhold eller forsøges at fremkalde Forhold, der gjøre det nødvendigt, at Rigsdagen tager en afgjørende Beslutning, der kan føre til noget Saadant, men ikke ved et Forsøg fra Rigsdagens Side, der gaaer ud paa i et underordnet og enkeltstaaende Punkt at ændre det hidtil lovligen Bestaaende og at fremkalde Forandringer, der, naar Alt kommer til Alt, dog om et Par Aar ville kunne opnaaes paa en mere regelmæssig og naturlig Maade. Af denne Grund, og især fordi jeg venter, at, dersom, hvad Gud forbyde, det nogensinde skulde komme til, at de yderste constitutionelle Midler skulde anvendes i vort Fædreland, det

da skal være i Spørgsmaal af første Rang, og at det da skal være fremkaldt ikke fra Rigsdagens Side, — af denne Grund altsaa skal jeg i denne Sag, ligesom ellers i Sager, jeg ikke tilskriver større Bigtighed, naar der foresligger en Erklæring om, at Hans Majestæts Regjering ubetinget anseer det for sin Pligt, at lade det komme til Anvendelsen af Kongens Veto i den Anledning, stemme imod Lovforslaget.

Bespørgelse: Min ærede Nabo (Kierkegaard) har henledet Forsamlingens Opmærksomhed paa, at den Bestemmelse, som findes i vor Grundlov, hvorefter Kongen, forsaavidt han ikke bifalder et af begge Rigsdagens Afdelinger vedtaget Lovforslag, kan nægte at give det sit Samtykke, efter hans Formening er en Regel, som nødvendigen maa staae i Grundloven, men at han tillige maa ansee det for at være i højeste Grad usseligt og en Følge af det constitutionelle Livs Udsvikling, at den kun staaer i Loven, men at den ikke maa komme til Udførelse i det praktiske Liv, og at, da Ministeriet har erklæret, at det ikke kunde tilraade Hs. Majestæt at give sit Samtykke til nærværende Lov, Rigsdagen da ikke burde gaae ind paa Lovforslaget. Min ærede Nabos Argumenter støtte sig altsaa til constitutionelle Anskuelse, hvis Rigtighed jeg fuldkommen anerkender. Jeg er fuldkommen enig med ham i, at den Ret, som efter Grundloven tilkommer Kongen til at nægte sit Samtykke til et Lovforslag, kun bør findes der som et nødvendigt Udtryk for den Kongelige Magts Overordnethed over det Hele, men at den ikke let bør komme til Anvendelse; men jeg vil gjøre min ærede Nabo opmærksom paa, at for at denne Anskuelse skal kunne holde Stik, er det ikke tilstrækkeligt, at Rigsdagen har en saadan constitutionel Anskuelse, men det er nødvendigt, at den samme constitutionelle Anskuelse findes hos Ministeriet (Hør!), det er nødvendigt, at justement den Minister, der skal forelægge Sagen for Hs. Majestæt, har den samme constitutionelle Anskuelse, som Rigsdagen; thi ellers forekommer det mig klart, at Rigsdagen kommer tilkort.